29/11/2020

ΒΑΛΚΑΝΙΑ: Στα πρόθυρα της κατάρρευσης γιατροί και νοσοκομεία

/ Επικαιρότητα

Όχι αρκετοί γιατροί, όχι αρκετές κλίνες: στα Βαλκάνια, εύθραυστες υγειονομικές υπηρεσίες βρίσκονται στο χείλος του γκρεμού με την κατακόρυφη άνοδο των κρουσμάτων του κορονοϊού, μια κατάσταση που φέρνει σε μερικούς στο νου το χάος των πολέμων στα χρόνια του 1990.

Ο εφιάλτης όλων, η υγειονομική κατάρρευση, αρχίζει να γίνεται πραγματικότητα σε μια φτωχή περιοχή, η οποία είχε αρχικά συγκρατήσει την πανδημία υιοθετώντας εκτεταμένα υποχρεωτικά μέτρα.

Στη Βοσνία, ένας γιατρός αφηγείται στο Γαλλικό Πρακτορείο, ζητώντας να μην κατονομασθεί, πως δυσκολεύεται να ανταποκριθεί στους πολλούς ασθενείς, των οποίων η ζωή κρέμεται από μια κλωστή.

«Η κατάσταση μου θυμίζει τον πόλεμο και υπάρχει κίνδυνος να επιδεινωθεί στη διάρκεια του χειμώνα. Μπορούμε να κάνουμε δουλειά τριών ανθρώπων, αλλά όχι πέντε».

Το δεύτερο κύμα είναι πολύ πιο ισχυρό απ’ αυτό της άνοιξης, αποκαλύπτοντας τις

ελλείψεις υγειονομικών συστημάτων που πάσχουν από έλλειψη πόρων, γιατρών ή νοσηλευτών, οι οποίοι έχουν φύγει για τη δυτική Ευρώπη.

Τα δυτικά Βαλκάνια γνωρίζουν μια μαζική μετανάστευση, ιδιαίτερα των μορφωμένων νέων που θέλουν να ξεφύγουν από την ανεργία, τη διαφθορά και τους χαμηλούς μισθούς.

Από την αρχή της κρίσης, τον Μάρτιο, έχουν καταγραφεί σχεδόν 10.000 νεκροί, σχεδόν οι μισοί από τους οποίους στη διάρκεια του τελευταίου μήνα.

«Δεν υπάρχει θέση»

Η Βοσνία, η Βόρεια Μακδεδονία ή το Μαυροβούνιο περιλαμβάνονται στις πρώτες δέκα χώρες της Ευρώπης όσον αφορά την αναλογία της θνητότητας προς τον αριθμό των κατοίκων, σύμφωνα με καταμέτρηση του Γαλλικού Πρακτορείου.

Όμως οι κυβερνήσεις, πιεσμένες πολύ από τους οικονομικούς καταναγκασμούς, δεν επέβαλαν και πάλι δραστικά μέτρα, προτιμώντας να θέσουν σε εφαρμογή περιορισμούς στα ωράρια λειτουργίας των εστιατορίων και των μπαρ.

Ακόμη και πριν από την πανδημία, τα Βαλκάνια κατέγραφαν από τις χαμηλότερες στην Ευρώπη αναλογίες γιατρών έναντι του πληθυσμού, σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας.

Σήμερα ο αριθμός των γιατρών έχει μειωθεί ακόμη περισσότερο εξαιτίας των μολύνσεων.

Στη Σερβία, συνολικά 2.000 γιατροί χρειάστηκε να αυτοαπομονωθούν, την ώρα που τα νοσοκομεία κατακλύζονται από ασθενείς.

«Ποτέ δεν είχα δει κάτι τέτοιο σε όλη την καριέρα μου», είπε προχθές, Παρασκευή, με φωνή που έτρεμε στο τηλεοπτικό κανάλι N1 ο Ράντε Πάνιτς, πρόεδρος ενός συνδικάτου των σέρβων γιατρών.

«Δεν είχα θέση για ασθενείς που θεωρούνται ιατρικά νέοι, δεν είχα πουθενά να τους μεταφέρω», συνέχισε ο αναισθησιολόγος αυτός, ο οποίος εργάζεται στην «κόκκινη ζώνη» ενός νοσοκομείου Covid-19.

«Επαφές»

Το Βελιγράδι δεν έχει πλέον διαθέσιμες νοσοκομειακές κλίνες και οι αρχές προσπαθούν υπό πίεση να δημιουργήσουν δύο καινούρια νοσηλευτικά ιδρύματα.

Το Κόσοβο, όπου η έλλειψη γιατρών υποχρέωνε ήδη πριν από την κρίση τους

κατοίκους να πηγαίνουν στις γειτονικές χώρρες, εξετάζει το ενδεχόμενο να μετατρέψει παλιά ξενοδοχεία σε πρόχειρα νοσοκομεία.

Ο 33χρονος Βεπρίμ Μορίνα, προπονητής αθλημάτων, μολύνθηκε από τον ιό, όμως τον έδιωξαν όταν πήγε σε νοσοκομείο της Πρίστινα.

Ο γιατρός «μου είπε να πάρω τα φάρμακά μου στο σπίτι μου», λέει στο Γαλλικό Πρακτορείο.

Κατάφερε να βρει μια νοσηλεύτρια για να τον νοσηλεύσει κατ'οίκον, όπως κάνουν όλοι όσοι έχουν τα μέσα. Για να έχεις μια κλίνη σε νοσοκομείο, πρέπει να έχεις «επαφές» και «πολλή τύχη».

Στη γειτονική Αλβανία, τουλάχιστον 300 εύποροι ασθενείς αναχώρησαν με ιατρικές πτήσεις για το εξωτερικό, κυρίως για την Τουρκία. Το κόστος καθενός απ' αυτά τα ταξίδια για λόγους νοσηλείας ανέρχεται σε δεκάδες χιλιάδες ευρώ.

Η κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας επιτάσσει από την πλευρά της ιδιωτικά νοσοκομεία, καθώς τα δημόσια νοσηλευτικά ιδρύματα είναι υπερπλήρη.

«Γίνεται όλο και πιο δύσκολο», δήλωσε την περασμένη εβδομάδα ο υπουργός Υγείας Βένκο Φιλίπτσε.

Η ελπίδα του εμβολίου

Μπροστά σε κλινικές των Σκοπίων, οικογένειες ασθενών φέρνουν φαγητό και μερικές φορές φάρμακα.

«Καταστροφή και αποδιοργάνωση. Κανένας δεν απαντάει στα τηλέφωνα επί ώρες», αφηγείται ένας άνδρας που προσπάθησε να πάρει πληροφορίες για έναν συγγενή. Το ιατρικό προσωπικό «δίνει μάχη, όμως δεν μπορούν να κάνουν τα πάντα».

Στη λοιμωξιολογική κλινική της Πρίστινα, η οποία ξεχειλίζει, οι οικογένειες βοηθούν κι αυτές. «Δεν είναι το καλύτερο, εξαιτίας του κινδύνου, όμως ο μεγάλος αριθμός των ασθενών και ο μικρός αριθμός των γιατρών υποχρεώνουν τις οικογένειες να μένουν (με τους ασθενείς)», λέει η Γεχόνα Ζίτια, η οποία περιποιείται τον άρρωστο σύζυγό της.

Οι κροάτες γιατροί έχουν προειδοποιήσει κι αυτοί για ελλείψεις προσωπικού και εξοπλισμού, με επιστολή τους, την οποία υπογράφουν έξι επαγγελματικές οργανώσεις. Περισσότεροι από 2.100 ασθενείς νοσηλεύονται και το σύστημα «θα καταρρεύσει», αν ο αριθμός αυτός φθάσει τις 3.000, προειδοποιούν.

Οι αρχές της περιοχής κινούνται ανάμεσα στην υγειονομική κατεπείγουσα ανάγκη και την ανάγκη να προστατευθούν εύθραυστες οικονομίες.

«Είμαστε υπερβολικά φτωχοί για να επαναλάβουμε δύο φορές το σύνολο» των περιορισμών, υπογραμμίζει ο κροάτης οικονομολόγος Λιούμπο Γιούρτσιτς.

Στη Βοσνία, σχεδόν τα πάντα παραμένουν ανοικτά, εμπορικά καταστηματα, κινηματογράφοι, αίθουσες γυμναστηρίων, καθώς η χώρα δεν μπορεί να χρηματοδοτήσει μέτρα αρωγής προς τις επιχειρήσεις ή τους εργαζομένους τους.

Η Γιασμίνα Σμάγιτς, επικεφαλής των ομάδων που περιθάλπουν τις πιο δύσκολες περιπτώσεις στο νοσοκομείο της Τούζλα, θα ήθελε περισσότερα μέτρα, καθώς φοβάται «καταστροφικές συνέπειες».

Βασίζει όλες τις ελπίδες της στα εμβόλια.

«Το εμβόλιο μου δίνει ελπίδα, αν έχουμε πρόσβαση σ’ αυτό σε όχι πάρα πολύ καιρό».

Πηγή: ΑΠΕ – ΜΠΕ